

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Årsredovisning 2025

Lycksele kommun

1. God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Varje kommun ska enligt kommunallagen ha riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska utvärderas i delårsrapport och årsredovisning. Fullmäktiges, kommunstyrelsens och revisorernas roll illustreras i figuren nedan.

Fullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen utvärderar målen i delårsbokslutet och gör en prognos över måluppfyllelsen för helåret.

Kommunstyrelsen utvärderar målen i årsredovisningen och gör en bedömning av måluppfyllelsen för helåret.

Revisorerna bedömer om resultaten delårsrapport och årsredovisning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat samt om kommunen klarar kravet på en ekonomi i balans.

2. Kommunfullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning

---

- ▶ Kommunfullmäktige har fastställt måldokument, vision och mål, för år 2025. Vision och mål 2025 fastställdes 2024-06-10 § 43, rev. 2024-12-10 § 86. Dokumentet innehåller ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.
- ▶ Målen gäller för kommunen såväl som helägda bolag. För kommunorganisationen utgår förståelsen för god ekonomisk hushållning ur de av kommunfullmäktige fastställda indikatorerna. För de kommunägda bolagen innebär god ekonomisk hushållning att följa de direktiv som finns i respektive ägardirektiv.
- ▶ Måluppfyllelse bedöms utifrån Kommunfullmäktiges beslutade lägstanivå, vilket innebär att resultatet ska motsvara de 75 procent bästa utfallen i jämförelse med andra kommuner. För indikatorer där det inte finns officiell statistik bedöms måluppfyllelse utifrån nämndens eller styrelsens ambitionsnivå. Nämnderna kan ha en högre ambitionsnivå som följs upp i respektive verksamhetsberättelse, men det är fullmäktiges lägstanivå som följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Saknas statistik för innevarande år bedöms måluppfyllelse utifrån den senaste tillgängliga statistiken, vilket innebär att föregående års statistik kan ligga till grund för den samlade bedömningen av måluppfyllelse.

3. Kommunstyrelsens uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

---

Finansiella mål

- ▶ Kommunens finansiella mål uppnås, då: Målet om nettoutgiftsandel $\leq$ 98 % uppnås (97,3 %).

Analys visar att måluppfyllelsen påverkas av:

- ▶ Engångseffekter från ändrad periodisering av bredbandsanslutningar (+1,4 mkr i resultatenhet)
- ▶ Kraftigt minskade pensionskostnader (-33,8 mkr)
- ▶ Hög realisationsvinstredovisning (3,2 mkr)
- ▶ Uppskrivningar och nedskrivningar i koncernen (neutraliseras i kommunen men signalerar risk i verksamhetsstruktur)
- ▶ Underbudgeterade kostnader i Socialnämnden (-8,1 mkr) maskeras av högre statsbidrag och engångsposter.

Dessa faktorer innebär att måluppfyllelsen inte fullt ut speglar den underliggande kostnadsutvecklingen i verksamheten.

Verksamhetsmål

- ▶ Samtliga nio övergripande mål rapporteras som uppfyllda.

Kommunstyrelsens egen bedömning är att: "Vid en sammantagen avstämning bedöms verksamhetsmål och finansiella mål vara delvis förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning".

- ▶ Vi delar denna bedömning, främst p.g.a. uppfyllda eller svaga indikatorer inom: Elevhälsa, Gymnasieskola (frånvaro, resultat i vissa ämnen), Arbetsmiljö inom vissa verksamheter, Hållbarhetsmått (Aktuell Hållbarhetspoäng 10,24 mot mål 24)
- ▶ Socialnämndens återkommande strukturella underskott (-8,1 mkr 2025).
- ▶ Budgetberoende av statsbidrag som är svårprognosticerade.

Kommunens balanskravsresultat är 28,2 mnkr. Vi noterar att balanskravsresultatet ökade från prognos +0,3 mnkr till 28,2 mnkr i bokslutet. Detta borde ha föranlett en kommentar från kommunstyrelsen.

4. Vår bedömning

- ▶ Kommunen uppnår det finansiella målet om högst 98 % nettokostnadsandel (utfall: 97,3 %).
- ▶ Kommunen uppnår fullmäktiges nio kommunövergripande mål, men måluppfyllelsen bygger till stor del på indikatorer där delar av eftersläpande statistik eller uteblivna mått fortfarande används. Bedömningar görs trots saknas statistik, ex. elevhälsans tillgänglighet. Underlaget för måluppfyllelse behöver bli mer robust.
- ▶ **GEH är endast delvis förenlig med fullmäktiges intentioner, enligt kommunens egen årsredovisning. Årsredovisningen visar att samtliga prioriterade delområden uppvisar tillräcklig måluppfyllelse för att GEH ska bedömas vara uppnådd.**
- ▶ **Balanskravet uppfylls** med mycket stort positivt resultat: +28,2 mkr (föregående år 0,0 mkr).
- ▶ Kommunstyrelsen kommenterar inte utvecklingen av balanskravsresultatet under året, vilket är en brist.
- ▶ En betydande del av resultatförbättringen 2025 förklaras av en kraftig minskning av pensionskostnaderna jämfört med 2024. Minskningen beror främst på att 2024 års pensionskostnader var ovanligt höga, bland annat till följd av hög inflation och indexeringseffekter. Årets kostnadsnivå ligger närmare ett historiskt genomsnitt.
- ▶ **Resultatförbättringen bedöms dock ha inslag av engångskaraktär, eftersom förändringen inte är kopplad till strukturella effektiviseringar utan till externa faktorer.**

5. Våra rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Utveckla sin förklaringsmodell för målavvikelser samt transparens i motiveringar
- ▶ Systematisk redovisa effekterna av engångsposter på resultatet
- ▶ Redovisa hur prognosprecisionen ska stärkas, särskilt i sociala verksamheter.

2026-03-31

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY